

Sygn. akt VIII U 421/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2016 roku

Sąd Okręgowy w Lublinie VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Jolanta Węs

Protokolant – starszy sekretarz sąd. Alicja Machnio

po rozpoznaniu w dniu 9 września 2016 roku w Lublinie

sprawy K. S.

z udziałem zainteresowanego M. W. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w L.

o ustalenie istnienia obowiązku ubezpieczenia społecznego

na skutek odwołania K. S.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w L.

z dnia 29 stycznia 2015 roku znak (...) - (...)

zmienia zaskarżoną decyzję i ustala, iż M. W. (1) jako pracownik u płatnika składek Firma Handlowo-Usługowa (...) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, chorobowemu, wypadkowemu od 16 września 2014 roku.

Sygn. akt VIII U 421/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 29 stycznia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że M. W. (1) nie podlega od dnia 16 września 2014 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek – Firma Handlowo Usługowa (...).

W uzasadnieniu decyzji wskazano, że umowa o pracę z dnia 16 września 2014 roku została zawarta dla pozor, a jej celem nie było wykonywanie obowiązków pracownika budowlanego, ale skonstruowanie okoliczności świadczących o pozostawaniu w stosunku pracy oraz o prowadzeniu działalności gospodarczej w zakresie posadzkarstwo, tapetowanie i oblicowywanie ścian przez K. S. (k. 1-3 akt ZUS).

Odwołanie od tej decyzji złożyła K. S., domagając się jej zmiany i ustalenia, że M. W. (1) podlega ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowemu, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 16 września 2014 roku z tytułu zawartej z K. S. umowy o pracę. Skarżąca podniosła, iż po nawiązaniu stosunku pracy ubezpieczony osobiście wykonywał pracę zgodną z zakresem swoich obowiązków, związaną z realizacją usług, tj. wykonywał prace remontowo - budowlane (k. 2- 5 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. w złożonej odpowiedzi na odwołanie wniósł o jego oddalenie, podtrzymując argumenty zawarte w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji (k. 9-10 a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

K. S. od dnia 16 września 2014 roku prowadzi działalność gospodarczą pod nazwą Firma Handlowo-Usługowa (...) (wypis z (...) k. 7 a.s.). Wcześniej pracowała w sklepie na umowę-zlecenie z wynagrodzeniem 1000 zł. Będąc w 6 miesiącu ciąży K. S. zdecydowała się podjąć własną działalność gospodarczą, bo wiedziała, że nikt jej nie zatrudni, a chciała zarabiać jakieś pieniądze, bo byli z mężem tuż po ślubie. Skończyła licencjat na kierunku bezpieczeństwo wewnętrzne na (...). Przedmiotem prowadzonej przez K. S. działalności gospodarczej są usługi remontowo - wykończeniowe tj. malowanie, wykonywanie gładzi, montaż drzwi układanie paneli, glazury, terakoty. Od dnia rozpoczęcia działalności K. S. zatrudniła swojego ojca M. W. (1) na czas nieokreślony w charakterze pracownika budowlanego na 1/4 etatu z wynagrodzeniem 420 zł brutto (umowa o pracę k. 7 a.s.). Zdecydowała się na podpisanie z nim umowy o pracę z uwagi na jego doświadczenie w branży budowlanej oraz zaufanie jakim go darzyła. Jest on z wykształcenia stolarzem. Ma uprawnienia do wykonywania tych czynności, do których wnioskodawczyni go zatrudniła. M. W. (1) pracuje jednocześnie w Zespole Szkół Zawodowych nr (...) w B. na 3/4 etatu w charakterze dozorca, jednak powyższe nie stanowi problemu w wykonywaniu obowiązków w firmie córki, ponieważ obowiązki w szkole wykonuje głównie w nocy lub w weekendy. Oprócz dozoru zajmuje się też malowaniem i innymi tego typu pracami w szkole. W firmie wnioskodawczyni M. W. (1) wykonuje prace remontowo-budowlane u klientów, natomiast wnioskodawczyni zajmuje się pracami biurowymi tj. pozyskiwaniem klientów, wystawianiem faktur, składaniem zamówień na materiały, monitorowaniem rynku materiałów i produktów potrzebnych do remontów. M. W. (1) przeszedł szkolenie BHP. Wnioskodawczyni skierowała go na badania lekarskie dopiero w grudniu 2014 roku, bo myślała, że skoro wykonuje w innym miejscu podobną pracę, to tamte badania będą ważne, gdyż były wydane na 2 lata do 2016 roku. Wnioskodawczyni wypłaca wynagrodzenie M. W. (1) regularnie przelewami na konto. W chwili rozpoczęcia działalności wnioskodawczyni zakupiła sprzęt niezbędny do jej prowadzenia tj. wiertarkę, szlifierkę, pędzle, młotowiertarkę. Dokonywała również zakupów materiałów budowlanych niezbędnych do prac wykończeniowo-remontowych. Prowadzeniem księgowości firmy zajmuje się od początku biuro (...). Przedsiębiorstwo wnioskodawczyni wykonywało prace remontowe u Z. P., J. D., M. W. (2), W. Ł., D. K., M. P.. Wnioskodawczyni otrzymała wynagrodzenie za świadczone usługi (faktura nr (...), faktura nr (...), faktura nr (...), faktura nr (...), faktura nr (...), umowa z dnia 18 grudnia 2014 roku - k. 7 akt sprawy VIII U 420/15, zeznania wnioskodawczyni k. 46v-47 a.s., zeznania zainteresowanego M. W. (1) k. 50v a.s., zeznania świadków złożone w sprawie sygn. akt VIII U 420/15 M. P. k. 36v, W. Ł. k. 36v-37, M. W. (2) k. 37). Wnioskodawczyni w dniu (...) urodziła dziecko i przebywała na urlopie macierzyńskim do 12 listopada 2015 roku. Będąc w ciąży czuła się dobrze i nie korzystała ze zwolnienia lekarskiego, do urodzenia dziecka zajmowała się prowadzeniem działalności gospodarczej. Po urodzeniu dziecka, będąc na urlopie macierzyńskim wnioskodawczyni w dalszym ciągu prowadziła działalność gospodarczą, wykonując malowanie pomieszczeń, układanie paneli podłogowych, remont łazienki (faktury: nr (...) – k. 25 akt sprawy VIII U 420/15). Wnioskodawczyni prowadzi działalność gospodarczą nieprzerwanie od chwili podjęcia. Przychody z działalności wynoszą około 3000 zł miesięcznie. W dalszym ciągu zatrudnia swojego ojca M. W. (1) w wymiarze 3/4 etatu, który zajmuje się remontami.

Decyzją z dnia 29 stycznia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że M. W. (1) nie podlega od dnia 16 września 2014 roku obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu jako pracownik u płatnika składek – Firma Handlowo Usługowa (...) (k. 1-3 akt ZUS).

Decyzją z dnia 29 stycznia 2015 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w L. stwierdził, że K. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą nie podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od 16 września 2014 roku.

Odwołanie od tej decyzji złożyła K. S. i Sąd Okręgowy w Lublinie wyrokiem z dnia 19 listopada 2015 roku zmienił zaskarżoną decyzję i ustalił, iż K. S. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu oraz dobrowolnie ubezpieczeniu chorobowemu od 16 września 2014 roku (k. 38 akt sprawy VIII U 420/15). Wyrok uprawomocnił się 28 grudnia 2015 roku (k. 55 akt sprawy VIII U 420/15).

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie powołanych wyżej dokumentów oraz zeznań wnioskodawczynie, zainteresowanego oraz świadków.

Sąd dał wiarę zeznaniom wnioskodawczynie zainteresowanego oraz świadków M. P., W. Ł., M. W. (2). Zeznania wszystkich przesłuchiwanych w tej sprawie i wymienionych wyżej osób były logiczne, wewnątrznie spójne i wzajemnie ze sobą zbieżne, a nadto konsekwentne, rzeczowe i znajdujące ugruntowanie w treści zebranego materiału procesowego, zwłaszcza zaś w dowodach ze zgromadzonych dokumentów.

Wiarygodnością obdarzył Sąd także zebrane w sprawie dowody z dokumentów, których autentyczność i prawdziwość nie została w toku postępowania skutecznie podważona i nie wzbudziła wątpliwości co do ich rzetelności.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 1 i art. 13 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz.U.2016.963 j.t.) obowiązkowo ubezpieczeniom społecznym podlegają osoby fizyczne, będące pracownikami, od dnia nawiązania stosunku pracy do dnia ustania tego stosunku. Oznacza to, że warunkiem podlegania ubezpieczeniom społecznym jest posiadanie statusu pracownika w rozumieniu art. 8 ust. 1 omawianej ustawy, który to przepis stanowi, że za pracownika uważa się osobę pozostającą w stosunku pracy. W konsekwencji powyższego, decydujące znaczenie dla powstania stosunku ubezpieczeniowego ma uprzednie istnienie stosunku pracy.

W świetle przepisu art. 22 § 1 k.p. przez nawiązanie stosunku pracy pracownik zobowiązuje się do wykonania pracy określonego rodzaju na rzecz pracodawcy i pod jego kierownictwem a pracodawca do zatrudnienia pracownika za wynagrodzeniem.

Na tle cytowanego przepisu zarówno w doktrynie jak i w orzecznictwie określone zostały konstytutywne cechy stosunku pracy, odróżniające go od innych stosunków prawnych. Należą do nich: dobrowolność, osobiste świadczenie pracy w sposób ciągły, podporządkowanie, wykonywanie pracy na rzecz pracodawcy ponoszącego ryzyko związane z zatrudnieniem i odpłatny charakter zatrudnienia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 23 października 2006 roku, I PK 110/06, Lex nr 207175)

W okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy organ rentowy podnosił, iż umowa o pracę zawarta została między stronami dla pozorów, w celu skonstruowania okoliczności świadczących o prowadzeniu działalności gospodarczej w zakresie posadzkarstwo, tapetowanie i oblicowywanie ścian przez K. S..

To stanowisko organu rentowego, zdaniem Sądu Okręgowego, nie znajduje żadnego oparcia w dowodach zebranych w sprawie.

W niniejszej sprawie stosunek prawny, w ramach którego M. W. (1) świadczył pracę na rzecz K. S. prowadzącej działalność gospodarczą, spełnia cechy stosunku pracy określone w powołanym wyżej przepisie art. 22 § 1 k.p. Wnioskodawca bowiem podjął pracę w dniu 16 września 2014 roku i wykonuje ją do chwili obecnej w wymiarze 1/4 etatu, wykonując obowiązki pracownika budowlanego.

W niniejszej sprawie, w ocenie Sądu, brak jest podstaw do ustalenia, iż zawarta pomiędzy stronami umowa o pracę miała charakter pozorny oraz, że czynność ta została dokonana w celu obejścia prawa.

Podnieść należy, iż pozornosc jest wadą oświadczenia woli polegającą na świadomej, a przy tym ujawnionej wobec adresata i przez niego aprobowanej, niezgodności pomiędzy treścią złożonego oświadczenia woli, dostępną dla innych uczestników obrotu, a rzeczywistą wolą osoby składającej to oświadczenie.

Pozorne oświadczenie woli ma więc miejsce wówczas gdy jest skierowane do adresata. Wada tego oświadczenia polega na niezgodności między aktem woli a jej przejawem na zewnątrz (art. 83 § 1 kodeksu cywilnego).

W niniejszej sprawie zainteresowany i pracodawca K. S. podpisując umowę o pracę oświadczyli zgodnie, iż M. W. (1) będzie świadczyć w sposób podporządkowany i ciągły pracę na rzecz pracodawcy. Zainteresowany jest wprawdzie ojcem wnioskodawczynie, lecz okoliczność ta nie może sama w sobie przesądzać o pozorności zawartej między stronami umowy o pracę. Przepisy prawa nie zabraniają zawierania umów o pracę pomiędzy bliskimi krewnymi, pod warunkiem jednakże, iż celem zawartej między stronami umowy jest wyłącznie świadczenie pracy, a nie uzyskanie świadczeń z ubezpieczenia społecznego. Całokształt okoliczności przedmiotowej sprawy w sposób jednoznaczny i nie budzący wątpliwości wskazuje, iż zainteresowany zawierając umowę o pracę miał zamiar świadczyć pracę. Zeznania świadków oraz dowody w postaci dokumentów wskazują na faktyczne jej wykonywanie, a w tym stanie rzeczy, zdaniem Sądu, brak jest podstaw do twierdzenia, że umowa ta była czynnością „fikcyjną”. Ubezpieczony podjął bowiem wykonywanie czynności wynikających z umowy o pracę i wykonuje je w sposób ciągły do dnia dzisiejszego.

Sąd Okręgowy uznał zatem, że M. W. (1) jako pracownik u płatnika składek – Firma Handlowo Usługowa (...) podlega obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu i wypadkowemu od dnia 16 września 2014 roku.

Z tych względów i na mocy powołanych przepisów oraz art. 477¹⁴ § 2 k.p.c., Sąd Okręgowy orzekł jak w sentencji wyroku.